

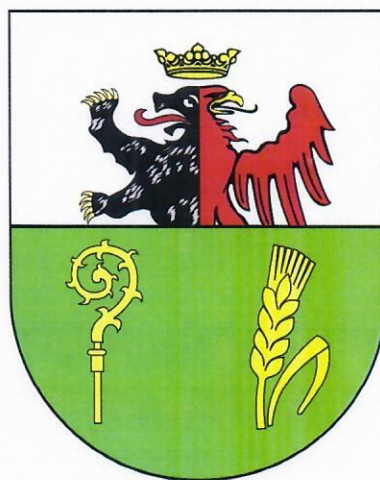
ZATWIERDZAM

WÓJT

Bogdan Doliński

Analiza zagrożeń

w tym identyfikacja miejsc, w których
występuje zagrożenie dla
bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar
wodny do pływania, kąpania się, uprawiania
sportu lub rekreacji na terenie Gminy Grębków

Opracował:
Barbara Mudant
Barbara Mudant

Grębków, 2024 rok

SPIS TREŚCI

NR STR.

1. Charakterystyka Gminy.....	3
2. Cel opracowania.....	5
3. Podstawy prawne opracowania.....	5
4. Obowiązki właścicieli i zarządców wód	5
5. Obowiązki osób korzystających z obszarów wodnych	7
6. Obszary wodne znajdujące się na terenie gminy Grębków.....	8
7. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych.....	8
8. Telefony alarmowe, siły i środki do działań ratowniczych	10
9. Podsumowanie	10

1. Charakterystyka Gminy

Gmina Grębków liczy 28 sołectw. Zajmuje obszar około 131 km², który zamieszkuje 4525 mieszkańców. Siedziba władz Gminy znajduje się w miejscowości Grębków przy ul. Wspólnej 5.

Gmina Grębków jest typowo wiejską gminą, w której podstawową funkcją działalności mieszkańców jest rolnictwo. Grunty orne na terenie gminy stanowią około 60 %, użytki zielone około 14 %, lasy i grunty leśne około 16 %, a pozostałe grunty tj. wody powierzchniowe, tereny do zainwestowania itp. około 10%.

Na terenie gminy występuje niski poziom upraw sadowniczych, które zajmują łącznie około 0,4 % w ogólnej strukturze zasiewów.

Gmina Grębków jest położona we wschodniej części województwa mazowieckiego. Graniczy z gminami: Liw, Wierzbno, Kałuszyn, Kotuń i Mokobody. Przez obszar gminy przepływają rzeki: Liwiec i Kostrzyń.

Z Warszawą, obecnym miastem wojewódzkim, gmina ma dobre, odległe o około 66 km połączenie drogowe. Podobnie gmina jest skomunikowana z innymi ośrodkami o znaczeniu ponadlokalnym, jakimi są przede wszystkim dla Grębkowa – miasto Węgrów, odległe o około 17 km, oraz mniejszy Kałuszyn – około 10 km, jak również Mińsk Mazowiecki – około 22 km. Dogodne, drogowe połączenie komunikacyjne z tymi ośrodkami ma zwłaszcza centralna część gminy.

Gmina Grębków w obecnych granicach została utworzona w 1973 r. Powstała ona z połączenia byłych gromadzkich rad – Grębków i Kopcie oraz kilku wiosek z Gromadzkich Rad Narodowych – Wyszków Węgrowski i Bojmie.

Ogólne cechy sieci osadniczej to znaczna liczba miejscowości liczących 150 – 200 mieszkańców. Jedynie trzy miejscowości liczą ponad 300 mieszkańców. Naturalny ośrodek rozwoju gminy stanowią miejscowości Grębków i Kopcie.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski – obszar gminy Grębków leży w obrębie Wysoczyzny Siedleckiej. W przeważającej części jest to teren równinny, z niewielkimi lokalnymi wzniesieniami o różnych wysokościach względnych (od 5 do 30 metrów).

Układ ten, wraz z formami związanymi z działalnością rzek wyznacza przyrodnicze warunki i kształtuje krajobraz przeważającej części obszaru gminy. Szczególne walory krajobrazowe przedstawia wschodnia i południowo – zachodnia część gminy.

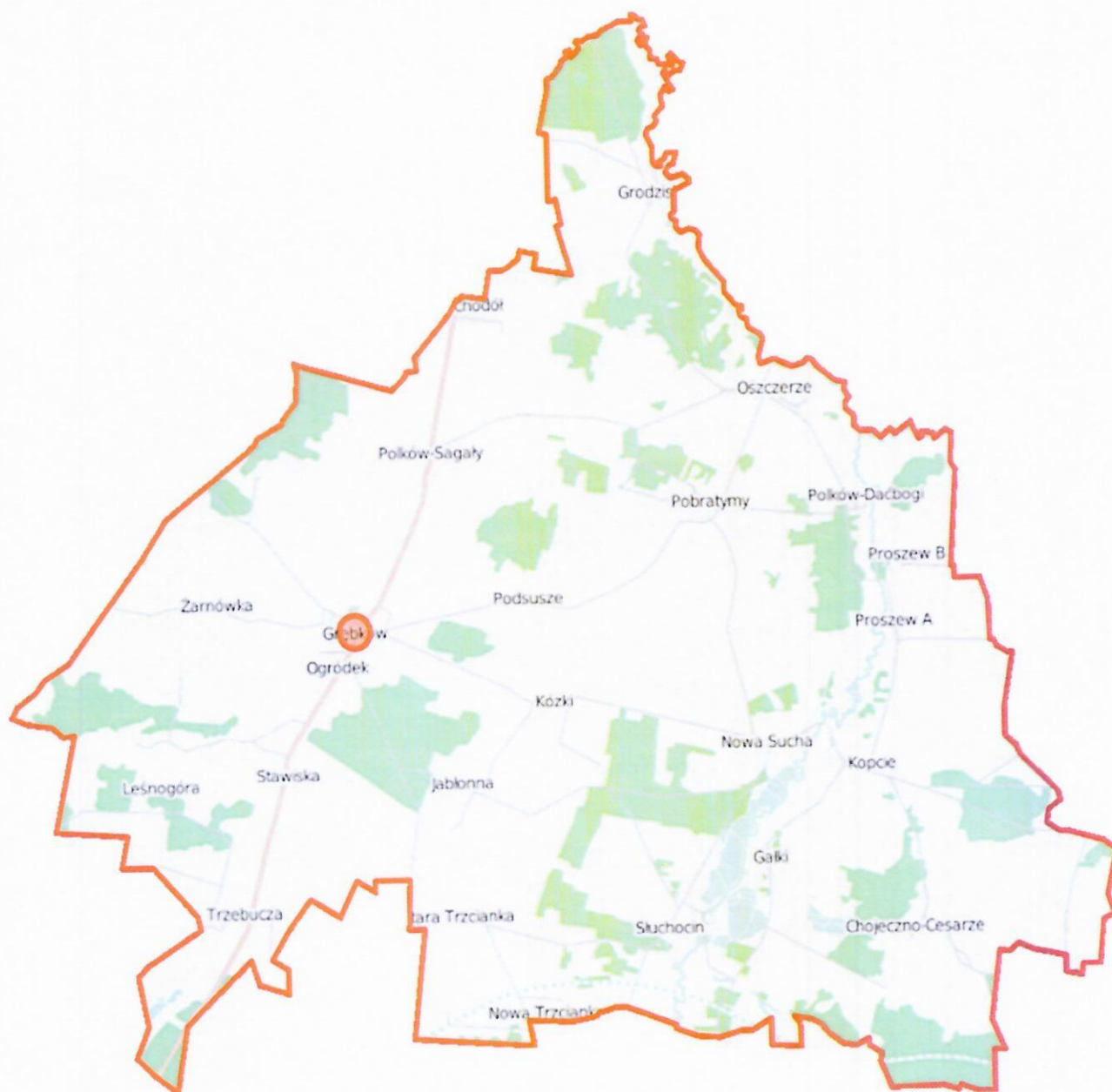
Pod względem budowy geologicznej przeważający obszar gminy ma korzystne warunki dla budownictwa.

Większość obszaru gminy z wyłączeniem dolin, charakteryzuje się dobrymi glebami, chronionymi przed zmianami użytkowania rolniczego. Lokalnie występują obszary gleb o dość wysokiej zawartości próchnicy stwarzające korzystne warunki dla uprawy roślin o płytkim systemie korzeniowym. Niewielkie są obszary gorszych gleb (klasy V i VI).

Siedliska podmokłe i bagienne występujące w niewielkich ilościach oznaczają się dużymi walorami widokowymi, ale są trudno dostępne z uwagi na podmokłe podłoże.

Na obszarze gminy występują jedynie surowce okruchowe: piaski i żwiry, eksploatowane na potrzeby lokalne. Na istniejących wyrobiskach występują znaczne pokłady piasków wydmych i żwirów charakteryzujących się dużą zmiennością pod względem uziarnienia i stopnia zanieczyszczenia.

Konsekwencją wysokich walorów ekologicznych i krajobrazowych niektórych kompleksów leśnych położonych w północno – wschodniej części gminy, jest włączenie ich do programu ochrony przyrody. W sumie 2,5% ogólnej powierzchni gminy zostało włączonych do utworzonego w 1986 r. Siedlecko – Węgrowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

2. Cel i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest:

analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych,
identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie gminy Grębków, określenie działań profilaktycznych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych.

3. Podstawy prawne opracowania:

Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2023 r.poz.714).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu, oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. z 2022 r., poz. 1979)

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r.poz.1566).

4. Obowiązki właścicieli i zarządców wód oraz osób korzystających z obszarów wodnych:

Zgodnie z art.4 Ustawy z 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych za zapewnienie bezpieczeństwa odpowiada:

- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku
- 2) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji- osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- 3) na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej „zarządzającymi obszarem wodnym”,¹⁵

Zadania o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy , wykonywane \$4 przez Wójta (Burmistrza, Prezydenta Miasta na obszarze o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt. 3) należą do zadań własnych gminy.

Aby zapewnić bezpieczeństwo osobom przebywającym na obszarach wodnych na terenie gminy Grębków, Wójt Gminy Grębków opracował analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób

wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji. Miejsca te zostały określone i zweryfikowane przez patrole Policji.

Ustawa o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych definiuje:

obszar wodny jako wody śródlądowe oraz wody przybrzeżne w rozumieniu, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalni oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m) wyznaczony obszar wodny jako kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalni oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m.

Zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

1. dokonaniu, we współpracy z Policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust.1 analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji,
2. oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu, lub rekreacji na obszarach wodnych,
3. prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
  - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
  - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami o których mowa w art. 12 ust 1 miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
  - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej,
4. informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób,
5. zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

5. Obowiązki osób przebywających na obszarach wodnych:

Zgodnie z art.32 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2022 po. 2625) każdemu przysługuje prawo do powszechnego korzystania z publicznych śródlądowych wód powierzchniowych jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Osoby przebywające na obszarach wodnych zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób, a w szczególności:

- zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania stosowania się do znaków nakazu, zakazu umieszczonych przez podmioty, o których mowa w art. 12 ust. 1;
- zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
- użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie o zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
- bezzwłocznego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1 o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób i korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;

Ustawa Prawo wodne definiuje:

Kąpielisko - rozumie się przez to wyznaczony przez Radę Gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem, że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpieli; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowiskowy, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli - rozumie się przez to wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem. Oznakowanie i sygnalizacją obszarów wodnych reguluje rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów

znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag. Forma oznakowania znaków zakazu, ostrzegawczych i informacyjnych dotyczących obszarów wodnych obwarowana jest ogólnie obowiązującymi przepisami prawa i ustawodawca nie pozostawił zarządzającemu wyznaczonym obszarem wodnym dowolności w tym zakresie. Nie wolno wprowadzać w miejsce znaków określonych rozporządzeniem, znaków o innych kształtach, kolorystyce, grafice, rozmiarach itp.

6. Obszary wodne znajdujące się na terenie gminy Grębków

Obszary wodne stanowiące publiczne śródlądowe wody powierzchniowe znajdujące się na terenie Gminy Grębków:

- rzeka Liwiec,
- rzeka Kostrzyń

Rzeka Liwiec płynie przez teren gminy Grębków to lewobrzeżny dopływ Bugu, płynie meandrując szeroką, miejscami zabagnioną doliną. Na terenie gminy brak jest posterunków wodowskazowych dokonujących pomiarów natężenia przepływów wód, brak jest kąpielisk, z atrakcji rzeki korzystają kajakarze

Rzeka Kostrzyń stanowi dopływ rzeki Liwiec ma ujście na wysokości 126 m n.p.m. w okolicach wsi Polków-Daćbogi. Rzeka płynie przez tereny rolnicze, głównie łąkowe i leśne. meandruje. Dolina rzeki Kostrzyń objęta jest ochroną na mocy unijnej dyrektywy ptasiej jako obszar Natura 2000. Wiele miejsc sąsiadujących bezpośrednio z brzegami Kostrzynia jest trudno dostępnych w okolicy miejscowości: Gałki znajdują się kompleksy stawów rybnych.

Na terenie Gminy Grębków znajdują się stawy rybne, które są własnością prywatną. Stawy rybne w Trzebuczy są własnością prywatną o powierzchni około 3 hektarów. Stanowią nielegalne kąpielisko, oznaczone zakazem kąpieli.

Stawy rybne w Gałkach- własność prywatną - powierzchnia 65 hektarów,

Stawy rybne w Nowej Sucheju, 69 hektarów.

Stawy rybne w Słuchocinie, 6 hektarów.

7. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych.

Każde miejsce może być potencjalnym zagrożeniem dla bezpieczeństwa osób, które wykorzystują obszar wodny do rekreacji. Bezpieczeństwo użytkowników zależy

przede wszystkim od ich świadomości oraz przestrzegania ustalonych norm bezpieczeństwa.

Wejście do wody niezależnie od głębokości stwarza zawsze zagrożenie, z którym należy się liczyć. Zagrożenie to wzrasta w połączeniu z poniższymi czynnikami:

- przecenianie swoich sił i umiejętności,
- gwałtowne oziębienie organizmu powodujące wstrząs termiczny,
- spożywanie alkoholu lub innych środków odurzających,
- stan zdrowia uniemożliwiający wypoczynek nad wodą,
- kamieniste ukształtowanie dna cieków wodnych,
- nieodpowiednia zabawa w wodzie,
- nagła zmiana ukształtowania dna,
- stromy brzeg,

Potencjalnymi skutkami wejścia do wody niezależnie od głębokości mogą być:

- zranienie,
- skaleczenie,
- podtopienie,
- utonienie,
- uraz mechaniczny,
- stany chorobowe skóry i przewodu pokarmowego

Kąpiel w miejscach niestrzeżonych, niedozwolonych oraz nieoznakowanych może prowadzić do tragedii.

Zimą, zagrożeniem dla wędkarzy korzystających z cieków wodnych jest:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa,
- załamanie się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na lód,
- w przypadku przewrócenia się do wody - szok termiczny, wychłodzenie organizmu, brak możliwości wyjścia na brzeg,
- stosowanie niewłaściwej odzieży do panujących warunków atmosferycznych na zewnątrz, skutkująca wyziębieniem organizmu.

Planowane działania na rzecz ograniczenia zagrożeń to:

- monitorowanie terenów wzdłuż rzek przez patrole policji,
- prowadzenie działań profilaktycznych,

- prowadzenie akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży,
- informowanie o warunkach pogodowych,
- upublicznienie niniejszej analizy na stronie internetowej <https://grebkow.pl>

8. Telefony alarmowe, siły i środki do działań ratowniczych

W przypadku wystąpienia zagrożenia na obszarach wodnych na terenie Gminy Grębków należy powiadomić:

- operatora nr alarmowego 112,
- Państwową Powiatową Straż Pożarną w Węgrowie

Tel: (25) 308 11 22

- Komendę Powiatową Policji w Węgrowie

Tel: 47 70 732 00

Jednostki OSP realizują zadania z obszaru ratownictwa wodnego i ratownictwa medycznego, dysponuje specjalistycznymi pojazdami i sprzętem.

9. Podsumowanie

Gmina Grębków, mając na uwadze bezpieczeństwo mieszkańców i osób przebywających na terenie gminy, realizuje zadania na rzecz ograniczenia zagrożeń na obszarach wodnych.

Za pośrednictwem strony internetowej <https://grebkow.pl> prowadzi kampanię informacyjną nt. zagrożeń bezpieczeństwa osób przebywających na obszarze wodnym publikuje niniejszą analizę.